

Bijdragen Gemeentenuws 2023-5

1. Vermogensuitzondering compensatieregeling ex-toeslagpartners

Op 15 juli 2023 is de Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen in werking getreden. Deze wet voorziet onder andere in een zelfstandige aanspraak van de gedupeerde ex-toeslagpartner op een forfaitaire compensatie van 10.000 euro en aanvullende maatregelen voor de gedupeerde ex-toeslagpartner. Als de werkelijke schade hoger is dan 10.000 euro kunnen zij aanvullende compensatie verzoeken.

De Belastingdienst/Toeslagen heeft in september 2023 de eerste aanmeldbrieven naar ex-toeslagpartners gestuurd. Met deze brief kunnen zij zich aanmelden voor de regeling. Binnen maximaal 6 maanden na de ontvangstbevestiging ontvangen de aanmelders de beschikking van Belastingdienst/Toeslagen en kunnen zij aanspraak maken op de brede ondersteuning vanuit gemeenten en de rijksbrede schuldenaanpak.

In het kader van de Wet hersteloperatie toeslagen worden ontvangen bedragen ten aanzien van toeslagen en uitkeringen uitgezonderd van de vermogenstoets. Dat geldt ook voor de aanvullende regeling in het kader van de hersteloperatie toeslagen. De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen (APP) roept gemeenten op om op grond van de Participatiewet het geld dat wordt ontvangen uit hoofde van de ex-toeslagpartnerregeling niet aan te merken als middel. Deze vrijlating is opgenomen in artikel 7, onderdeel p, van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ.

2. Meer mensen aan de slag in de kinderopvang

De brancheorganisaties van de kinderopvang introduceren samen met de ministeries van SZW en OCW het Ontwikkelpad kinderopvang. Het gaat om een op maat gemaakt pad dat werkenden en werkzoekenden, onder wie mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, helpt om in en door te stromen in de kinderopvangsector, door zich in de praktijk te ontwikkelen.

Waarom het Ontwikkelpad?

De kinderopvangsector kampt met grote personeelstekorten. Hoewel veel werkzoekenden een baan in de kinderopvang interessant vinden, hebben zij op dit moment niet altijd de juiste diploma's. De stap om de benodigde kwalificaties te behalen via een meerjarig diplomatraject is voor veel werkzoekenden te groot.

Via het Ontwikkelpad kan een kandidaat instromen op de functie groepshulp (zonder instroomseisen) en zich potentieel ontwikkelen tot pedagogisch medewerker. Kandidaten kunnen (delen van) opleidingen in de praktijk volgen en daarmee praktijkverklaringen en (mbo)certificaten halen. Dit biedt kansen voor kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Denk aan (langdurig) werklozen, statushouders, Oekraïense ontheemden, voortijdige schoolverlaters, leerlingen uit het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs en medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven. Ook kandidaten die al werken in de kinderopvang kunnen via het Ontwikkelpad stappen zetten.

Kandidaten leren via het Ontwikkelpad kinderopvang stap voor stap nieuwe werkzaamheden en kunnen tevens op de werkvloer de Nederlandse taal leren, indien nodig. Via het Ontwikkelpad krijgt elke kandidaat de kans om te leren en zich te blijven ontwikkelen, terwijl we samen de arbeidstekorten in de kinderopvang verminderen.

Oproep: doe mee als arbeidsmarktregio

Het Ontwikkelpad vraagt samenwerking in de arbeidsmarktregio's tussen gemeenten en UWV, mbo-instellingen, werkgevers en partijen met zicht op potentiële kandidaten voor de kinderopvang. SZW ondersteunt de arbeidsmarktregio's bij de implementatie van het Ontwikkelpad, onder andere met ondersteunende producten en een leerkring. De arbeidsmarktregio's Midden-Utrecht, Rijnmond, Groot-Amsterdam, Amersfoort, Friesland, Groningen en Zwolle gaan aan de slag met (de verkenning van) de implementatie van het Ontwikkelpad kinderopvang. Graag roepen we ook centrumgemeenten van andere regio's op om vanuit hun regio in de arbeidsmarktregio aan de slag te gaan met het Ontwikkelpad

kinderopvang. Voor meer informatie over het Ontwikkelpad kinderopvang, ondersteuningsmateriaal (waaronder een communicatietoolkit) voor arbeidsmarktregio's en informatie over wat de implementatie van het Ontwikkelpad vraagt van (centrum)gemeenten kunt u [hier](#) terecht (de website van de Programmaraad Regionale Arbeidsmarkt).

Andere sectoren

Het ministerie van SZW gaat ook voor andere kraptesectoren aan de slag met het maken van Ontwikkelpaden, samen met brancheorganisaties van deze sectoren. Bijvoorbeeld voor de sectoren van de bouw, techniek en energie (met als instapfunctie energiefixer, zie ook [de speciale editie energiearmoede van het gemeentenieuws](#)). Ook de sectoren onderwijs, zorg, groen, facilitair en logistiek staan op de agenda.

3. Aandacht voor hoogte leges gastouderopvang

Om als gastouder werkzaam te kunnen zijn, dienen gastouders zich via hun gemeente in te schrijven in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Hierna vraagt de gemeente aan de GGD om een inspectie uit te voeren en na positief advies verzorgt de gemeente de inschrijving van de nieuwe opvanglocatie in het LRK. Gemeenten mogen leges heffen om de kosten van het behandelen van de aanvraag te dekken.

De minister van SZW ziet dat sommige gemeenten erg hoge leges heffen, soms van 600 euro of meer. Hoge leges kunnen ertoe leiden dat (potentiële) gastouders afzien van een (her)inschrijving bij een gemeente. Hierdoor kan het aantal kinderopvangvoorzieningen afnemen, terwijl in veel gemeenten juist een tekort is aan opvangplaatsen. Dit vindt de minister van SZW een zorgelijke trend.

Om ervoor te zorgen dat gastouderopvang toegankelijk blijft en kinderen gebruik kunnen blijven maken van opvangvoorzieningen, wil de minister van SZW gemeenten vragen om bij het vaststellen van de hoogte van de leges onnodig hoge drempels voor nieuwe en startende gastouders te voorkomen. In de Gemeentewet staat dat leges maximaal kostendekkend mogen zijn. Daarnaast is het belangrijk om richting gastouders transparant te zijn over de kostenopbouw van de leges. De minister van SZW vraagt gemeenten nadrukkelijk om rekening te houden met deze uitgangspunten bij het vaststellen van de leges.

4. Langdurige financiering onderwijsroute inburgering zeker gesteld

De financiering van de onderwijsroute is tot en met 2029 zeker gesteld. Hiermee geeft het kabinet langdurige zekerheid voor deze leerroute onder de Wet inburgering 2021. Dat is ook een wens van partijen in de uitvoering en inburgeraars. Dit schrijft de minister van SZW in een brief aan de Tweede Kamer.

De onderwijsroute is vooral gericht op (jonge) nieuwkomers in Nederland die een inburgeringsplicht hebben en niet over voldoende vooropleiding beschikken om in te stromen in regulier onderwijs. De nieuwkomers krijgen Nederlandse taallessen en vakken, zoals wiskunde of natuurkunde, aangeboden ter voorbereiding op een mbo-, hbo- of wo- opleiding.

De financiering van de onderwijsroute is momenteel geregeld tot en met 2025. SZW had er vorig jaar al extra middelen voor vrijgemaakt, omdat de route duurder bleek te zijn dan voorzien. In nauwe samenwerking met veel partijen, waaronder het ministerie van OCW, MBO Raad, Divosa en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, is SZW op zoek gegaan naar manieren om de onderwijsroute te borgen voor een langere periode.

Het kabinet stelt een bedrag van 88,9 miljoen euro beschikbaar over de jaren 2026 tot en met 2029. Het ministerie van OCW levert hier ook een bijdrage aan. Gemeenten kunnen hiermee de onderwijsroute inkopen tegen een gemiddelde trajectprijs van 17.000 euro.

Binnen het monitoring- en evaluatieplan voor de Wi2021 voert het ministerie van SZW evaluaties uit naar het functioneren van het inburgeringsstelsel, waaronder de onderwijsroute. Op basis daarvan bekijkt SZW hoe het deze leerroute vanaf 2030 vorm geeft.

Daarnaast wil de minister van SZW gemeenten erop wijzen dat zij de voorlopige beschikking voor de Specifieke Uitkering (SPUK) onderwijsroute 2023 inmiddels hebben ontvangen.

Meer informatie over de extra middelen voor de onderwijsroute is te vinden in de [brief aan de Tweede Kamer](#).